

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 94

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Dumitrică avea zece ani; soră-sa, Magdalena, cu doi ani mai puțin. El era înălțat și oacheș, cu părul și ochii negri. Ea îi semăna, ajungându-i la umeri când stătea în picioare, iar părul și-l ținea împletit în cozi. Se înțelegeau de minune încă de când fuseseră mici, încât toți prietenii casei lor se mirau, știind că de multe ori câte un frate se poartă cu soră-sa întocmai ca un dulău cu pisica... Dimpotrivă, Dumitrică și Magdalena se ajutau la învățătură și în toate treburile casei, iar taine nu existau între ei. [...]

Îndată ce-și terminau lecțiile și unele treburi ale casei, Dumitrică și Magdalena treceau în ograda vecinului lor, Oprea, unde se aflau rânduiți douăzeci și trei de stupi, cu câte 12 rame.[...] Magdalena își nota întocmai explicațiile „unchiului Oprea”, iar Dumitrică, firește, nu se lăsa mai prejos. Fiecare unealtă îl atrăgea. Ar fi voit să știe totul despre ele...

De la o vreme însă, Magdalenei nu-i fu greu să observe că fratele ei devenise mult mai tăcut și mai retras decât înainte. De ce oare? se întreabă ea. Nu cumva fiindcă ea se obișnuise să-și noteze pe un maculator cele ce le afla de la unchiul Oprea, iar Dumitrică fusese nevoit fie să le copieze, fie să-l întrebe din nou pe vecinul lor? Oricum, vedea limpede că el nu i se mai destăinuie la fiecare pas, nici nu o mai întreabă câte-n lună și stele, cum obișnuia până atunci. [...]

Fata își dădea seama că fratele ei nu suferea să mai fie egal, că ținea morțiș să i-o ia înainte.

În loc s-o împace, mamă-sa o dojenise:

- De ce ții tu să fii cu moț mai mare decât el? Fiindcă, pe cât îmi dau seama, ți-e necaz că el știe mai multe decât tine. La urma urmei, este băiat. Și eu n-am văzut până acum prea grozave stupărițe! În schimb, prisăcari destui.

- Nu vezi că nu mai stă pe-acasă o clipă? Ce pune la cale oare, că se ascunde și în ce privește cititul? vorbi în ciudată Magdalena. Uite ce i-am găsit în ghiozdan. De unde o fi împrumutat-o? Că nu-i de la bibliotecă.

Și-i arătă o carte cu coperti gălbui, intitulată „Albina Maia”.

- Mi-ar fi plăcut și mie să citesc așa ceva, încheiase fata. Dar el și-a găsit acum alți prieteni.

- A crescut, ce vrei! Doar n-o să se joace până s-o face flăcău, cu bile și cu urși de cârpă!

În realitate, pe mama celor doi copii o bucura faptul că în loc să bată mingea toată ziua pe maidane, ori să zăbovească la lac după prins pește și să se înapoieze plin de noroi și de praf, Dumitrică prinsese dragostea de stupi și deseori putea fi văzut, alături, în curtea vecinului, la stupină.

(Al. Raicu, **Întâlnirea din stupină** - fragment)

A. Limba română

1. Desparte în silabe cuvintele: „obișnuise” și „destăinuie”, subliniind diftongul și vocalele aflate în hiat.	4 puncte
2. Precizează procedeul/ mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-au format cuvintele „gălbui” și „deseori”.	4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „prieten”.	4 puncte
4. Alcătuiește un enunț în care substantivul „un frate” să fie în cazul dativ.	4 puncte
5. Stabilește valoarea morfologică, din text, a cuvintelor subliniate: „Îndată ce-și terminau lecțiile și unele treburi ale casei...”.	4 puncte
6. Alcătuiește un enunț în care verbul „a crește” să aibă funcția sintactică de subiect.	4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „...toți prietenii casei lor se mirau”.	4 puncte
8. Transcrie o propoziție subordonată din fragmentul „Fata își dădea seama că fratele ei nu suferea să mai fie egal...”, precizând felul acesteia.	4 puncte
9. Alcătuiește o frază în care să existe și o subordonată atributivă, având ca regent substantivul <u>o carte</u> .	4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Formulează o idee care se desprinde din primul alineat al textului.	2 puncte
11. Transcrie, din text, o structură care să conțină o comparație.	2 puncte
12. Rescrie un enunț prin care se precizează motivul pentru care se bucura mama copiilor.	2 puncte
13. Precizează două trăsături care să justifice faptul că textul aparține genului epic.	2 puncte
14. Explică semnificația, în contextul dat, a expresiei „câte-n lună și stele”.	4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Ion/ Ioana Stanciu, ești elev(ă) în clasa a VIII-a, la Școala „Marin Sorescu” din Târgu-Jiu și ești organizatorul unei activități a cercului de literatură al elevilor, cu ocazia aniversării poetului Marin Sorescu, activitate care se va desfășura în ziua de 30 iunie 2007, începând de la ora 10:00, în sala de festivități a școlii.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o invitație de a participa la această activitate, adresată directorului școlii, Victor Stanciu, în care vei avea în vedere:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **2 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **6 puncte**
- să precizezi toate informațiile indicate; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **2 puncte**

Atenție! Data întocmirii invitației este 18.06.2007. Nu folosi alte nume sau date decât cele indicate în cerință!

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile unuia dintre personajele din textul citat la **Partea I** (Al. Raicu, **Întâlnirea din stupină** - fragment). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a trei mijloace/ procedee de caracterizare a personajului pentru care ai optat;
- numirea a trei trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului ales;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la întâmplări/ la situații semnificative sau prin citate comentate;
- prezentarea relațiilor dintre personajul ales și alt personaj al fragmentului.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.